

ZAKON O UNUTRAŠNJOJ I POMORSKOJ PLOVIDBI

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se: odvijanje i sigurnost plovidbe (brodovima, plovnim objektima i drugim plovilima), osnovni materijalno-pravni odnosi u pogledu plovila, postupci upisa plovila, prijevoz i plovidbeni poslovi, plovidbene nesreće, kapetanije i nadzor nad plovnim putevima na unutrašnjim vodama i na Jadranskom moru koji teritorijalno pripadaju Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija BiH), uvjeti za izvođenje radova na plovnom putu, održavanje i obilježavanje plovnog puta, postavljanje objekata sigurnosti plovidbe, izgradnja objekata na obali, odnosno priobalnom pojasu i premošćivanje plovnih puteva.

Član 2.

Pojedini pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. unutrašnje vode Federacije BiH su: prirodne rijeke, vještačka akumulaciona i prirodna jezera i kanali i obalno Jadransko more;
2. plovidba je vještina vođenja brodova, plovila koja se odvija na unutrašnjim vodama, unutrašnjim plovim putevima i pomorskom plovnom putu;
3. unutrašnja plovidba je plovidba koja se odvija na unutrašnjim vodama (uzdužna i poprečna), na kojima su utvrđeni uvjeti za sigurno odvijanje plovidbe i koje su proglašene za plovne puteve, određenog režima plovidbe i klase;
4. pomorska plovidba je plovidba koja se odvija na moru na kojem su utvrđeni uvjeti za sigurno odvijanje plovidbe i koji je proglašen za plovni put određenog režima plovidbe i klase;
5. unutrašnji plovni put je pojas na unutrašnjim vodama: određene dubine, širine i propisanih gabarita za određene klase plovnosti, koji je uređen za plovnost i na kome su postavljeni objekti sigurnosti plovidbe za plovnost i na kome se odvija unutrašnja plovidba;
6. pomorski plovni put je pojas u moru dovoljne dubine i širine, obilježen i uređen za plovnost i na kome su postavljeni objekti sigurnosti plovidbe i na kome se odvija pomorska plovidba;
7. plovilo je plovni objekt prikladan za plovidbu i plutanje na vodi i na moru;
8. brod je plovilo namijenjeno za plovidbu na rijekama, jezerima, kanalima i na morima;
9. brod unutrašnje plovidbe je plovni objekt, osposobljen za plovidbu na unutrašnjim vodama, čija dužina trupa iznosi 15 m ili više, najveća širina trupa 3 m ili više i čija

najveća istisnina iznosi 15 tona ili više, kao tegljač i potiskivač, bez obzira na njihovu dužinu, širinu i istisninu;

10. brod pomorske plovidbe je osposobljen za plovidbu morem, čija baždarska dužina iznosi 12m ili više, a registarska zapremina je 15 bruto registar tona (u daljnjem tekstu: BRT) ili više;

11. putnički brod je plovilo namijenjeno i osposobljeno za prijevoz putnika;

12. teretni brod je brod koji je namijenjen za prijevoz tereta;

13. tehnički plovni objekt je brod namijenjen za obavljanje radova na vodi i moru, sa vlastitim pogonskim uređajem ili bez njega (npr. bager, elevator, dizalica, platforma za istraživanje i eksploataciju nafte i sl.);

14. plutajući objekt je plovilo stalno izvezano, usidreno, ili položeno na dno i namijenjeno za razne potrebe (npr. pristani, stambeni objekti, ugostiteljski objekti, skladišta, radionice, plutajući hangari, tikvare-ribarnice, vodenice, pontonski mostovi, ribogojilišta, platforme za bušotine i sl.);

15. tegljač, odnosno potiskivač je brod namijenjen za tegljenje, odnosno za potiskivanje drugih plovila;

16. tegljenica je teretni brod bez vlastitog pogona koji ima kormilarski uređaj;

17. potisnica je teretni brod koji nema vlastiti pogonski uređaj i nema kormilarski uređaj;

18. trajekt je brod za prijevoz putnika i stvari;

19. tanker je brod namijenjen za prijevoz tereta u tekućem stanju;

20. javno plovilo je brod, odnosno čamac čiji je vlasnik brodar, država ili njena tijela, odnosno organi uprave i služi isključivo za službenu upotrebu;

21. strani brod, odnosno čamac je plovilo strane pripadnosti koje je upisano u strani upisnik brodova, ima stranu državnu pripadnost i namjenu prema propisima države pod čijom zastavom plovi;

22. jahta je brod ili čamac koji služi za sport, rekreaciju ili razonodu i na kojem je moguć duži boravak nezavisno od kopna;

23. čamac unutrašnje plovidbe je plovilo, osim tegljača i potiskivača, namijenjeno za plovidbu na rijekama, jezerima i kanalima, dužine do 15m i širine do 3m, ili čija je istisnina manja od 15 tona;

24. čamac pomorske plovidbe je plovilo namijenjeno za plovidbu morem, čija baždarska dužina iznosi manje od 12m a registarska zapremina manja je od 15 BRT;

25. skela je plovilo posebne konstrukcije namijenjeno za prijevoz osoba i stvari sa jedne obale na drugu, odnosno sa jednog objekta na drugi;

26. peljarenje je vođenje plovnog objekta od stručnih osoba (npr. pilota, loca i dr.), davanje stručnih savjeta zapovjedniku plovnih objekata radi sigurne plovidbe u lukama, tjesnacima, predvodnicama i dr.;

27. brodar je fizičko ili pravno lice koje je kao posjednik broda nosilac plovidbenog poduhvata, s tim da se pretpostavlja, dok se ne dokaže suprotno, da je brodar osoba koja je upisana u upisnik brodova kao nosilac prava na raspolaganje brodom, odnosno

kao vlasnik broda;

28. putnik je svaka osoba na brodu ili čamcu, osim djece do šest godina i osoba zaposlena u bilo kojem svojstvu i članovi porodice posade;

29. javni prijevoz je prijevoz osoba i stvari od brodara, odnosno prijevoznika koji je uz jednake uvjete svakom dostupan i obavlja se na osnovu ugovora o prijevozu;

30. prijevoz za sopstvene potrebe je prijevoz koji obavlja fizičko ili pravno lice za zadovoljenje vlastitih potreba;

31. luka je vodeni i sa vodom izravno povezani kopneni prostor sa terminalima, izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova i plovila, ukrcavanje i iskrcavanje putnika i stvari, uskladištenje i manipuliranje robom, proizvodnja, oplemenjivanje i dorada robe, te ostale privredne djelatnosti koje su i sa tim djelatnostima u međusobnoj ekonomskoj, prometnoj ili tehnološkoj vezi;

32. pristanište je vodeni i sa vodom izravno povezani kopneni prostor sa izgrađenim i neizgrađenim obalama, uređajima, postrojenjima i objektima namijenjenim za pristajanje i sidrenje brodova i drugih plovila, ukrcavanje i iskrcavanje putnika i robe, uskladištenje i manipuliranje robom;

33. zimovnik je izgrađeni, ili prirodni vodeni prostor uređen da služi za sigurnu zaštitu plovila (npr. brodova, plutajućih objekata, čamaca, skela i dr.) od oštećenja ledom, od velikih voda i drugih nepogoda.

II. ODVIJANJE PLOVIDBE

1. Plovni putevi

Član 3.

Plovni putevi su pojasevi na unutrašnjim i pomorskim vodama određene dubine, širine i propisanog gabarita, koji su uređeni, obilježeni i otvoreni za sigurnu plovidbu.

Unutrašnji i pomorski plovni putevi, prema značaju, razvrstavaju se na:

- unutrašnje plovne puteve na prirodnim rijekama unutar teritorije Federacije BiH, odnosno granično područje vodom, obalom i priobalnim pojasom, koji povezuju naseljena i nenaseljena mjesta određene klase plovnosti;
- unutrašnje plovne puteve na vještačkim i prirodnim akumulacijama, jezerima i vodenim kanalima unutar teritorije Federacije BiH, odnosno granično područja vodom, obalom i priobalnim pojasom, koji povezuju naseljena i nenaseljena mjesta;
- pomorske plovne puteve u granicama teritorije Federacije BiH do graničnog područja morem i obalom, koji povezuju naseljena i nenaseljena mjesta određene klase plovnosti.

Član 4.

Utvrdjivanje gabarita plovnog puta za plovidbu i određivanje klase plovnosti utvrđuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na prijedlog federalnog ministra prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: federalni ministar), uz uvjete za odvijanje sigurne plovidbe na unutrašnjim plovnim putevima i pomorskim plovnim putevima (u daljnjem tekstu: plovni putevi), koje propisuje kapetanija unutrašnje i pomorske plovidbe (u daljnjem tekstu: nadležna kapetanija), uz prethodno pribavljeno mišljenje Federalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Član 5.

Nadležna ministarstva, tijela i organi u Federaciji BiH, odnosno u kantonu donose plan odbrane od iznenadnih zagađenja sa broda i priobalnog pojasa unutrašnjih voda, radi pravovremenog i organiziranog preduzimanja mjera i akcija u slučaju zagađenja, u skladu sa svojim nadležnostima na plovnim putevima.

2. Izgradnja objekata na plovnom putu

Član 6.

Obala i priobalni pojas na plovnim putevima mogu se koristiti u skladu sa odlukom nadležnog organa u Federaciji BiH, odnosno kantonu, općini, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležne kapetanije i u skladu sa zakonom kojim se određuju:

- način, uvjeti i vrijeme korištenja,
- područje obale i priobalnog pojasa koji se daju na korištenje,
- ovlaštenja korisnika.

Na osnovu odluke iz stava 1. ovog člana, shodno nadležnostima Federalnog ministarstva, kantonalnih ministarstava, odnosno nadležne službe općine, sa korisnikom se zaključuje ugovor o korištenju obala i priobalnih pojasa.

Član 7.

Za gradnju objekata na plovnim putevima, obali i priobalnom pojasu, koji mogu uticati na sigurnost plovidbe, u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti, u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, mora se pribaviti saglasnost Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), odnosno kantonalnog ministarstva prometa.

Saglasnost iz stava 1. ovog člana pribavlja se za objekte sigurnosti plovidbe i to: mostove, podvodne i nadvodne kablove, žičare i druge nad plovnim putevima viseće objekte; cjevovode, naftovode, gasovode, telegrafsko-telefonske linije i za izgradnju hidroenergetskih objekata, hidrograđevinskih i drugih investicionih objekata, kao i za postavljanje kablova, cjevovoda i dr. ispod korita voda u okviru utvrđenih gabarita

plovnih puteva.

Saglasnost se pribavlja i za objekte koji se grade na obali, odnosno priobalnom pojasu, a vežu - dodiruju ili koriste vodenu površinu u zaštitnom vodenom pojasu koji je od najviše kote vodostaja u dubini šest metara.

Član 8.

Za izvođenje radova na plovnim putevima, obali, odnosno priobalnom pojasu koji mogu uticati na sigurnost plovidbe (radovi na održavanju plovnih puteva, vađenju materijala, postavljanju vodograđevina, obaloutvrda, mijenjanju korita plovnih puteva i dr.) mora se prije otpočinjanja radova pribaviti saglasnost Federalnog ministarstva, odnosno kantonalnog ministarstva prometa ukoliko se radovi izvode u gabaritu plovnih puteva.

Na osnovu saglasnosti iz prethodnog stava, nadležna kapetanija određuje nautičko-tehničke uvjete i mjere za sigurnost plovidbe za vrijeme izvođenja radova izlaskom na lice mjesta.

3. Održavanje i obilježavanje plovnih puteva

Član 9.

Plovni putevi moraju se održavati tako da je na njima moguće sigurno odvijanje plovidbenog prometa.

Plovni putevi se grade i uređuju, tehnički se održava njihova plovnost, vrši njihovo obilježavanje, na njima se postavljaju objekti sigurnosti plovidbe i osigurava njihov ispravan rad na način da udovoljavaju propisanim uvjetima i mjerilima za sigurno odvijanje plovidbe u zavisnosti od izvršene kategorizacije plovnih puteva.

Održavanje unutrašnjih plovnih puteva je: redovno održavanje gabarita plovnih puteva (širina i dubina), uklanjanje plićaka, riječnih nanosa, postavljanje vodograđevina, ustava-brana, uređenje akvatorija u lukama i pristaništima, zimovnicima, odnosno zimskim skloništima, sidrištima, marinama i obalnom i priobalnom prostoru za ukrcaj - iskrcaj putnika, odnosno utovar - istovar robe.

Održavanje pomorskih plovnih puteva je postavljanje i održavanje objekata sigurnosti plovidbe i osiguranje njihovog pravilnog funkcioniranja (svjetionici, obalna svjetla, plutaće i bove, oznake, signalne i radiostanice, optički, zvučni, električni, elektronski, radarski i dr. uređaji) za odvijanje sigurne plovidbe na moru, pomorskim plovnim putevima i lukama.

Član 10.

Obilježavanje pomorskih i unutrašnjih plovni puteva je postavljanje objekata sigurnosti plovidbe, obalnih i plovni svjetlećih i nesvjetlećih signala, stalnih i privremenih plovidbenih oznaka, optičkih, zvučnih, električnih, elektronskih, radarskih i drugih uređaja za odvijanje sigurne plovidbe u lukama, pristaništima, zimovnicima, zimskim skloništima, sidrištima, marinama, prevodnicama - ustavama, hidrograđevinskih i hidrotehničkih objekata u određenom gabaritu, te osiguranje njihovog pravilnog funkcioniranja i ispravnosti.

Član 11.

Godišnji plan radova na obilježavanju plovni puteva iz člana 3. stav 1. alineje 1., 2. i 3. ovog Zakona utvrđuje federalni ministar na prijedlog ovlaštenog privrednog društva koje se stara o obilježavanju plovni puteva, a ugovaranje radova obavlja se prema raspoloživim sredstvima iz člana 14. ovog Zakona.

4. Finansiranje

Član 12.

Svi učesnici u plovidbi na plovni putevima u Federaciji BiH koji koriste plovne puteve i objekte sigurnosti plovidbe plaćaju naknadu.

Visina naknade za korištenje objekata sigurnosti plovidbe na plovni putevima iz člana 3. stav 1. alineje 1., 2. i 3. propisuje se pravilnikom o visini naknade za korištenje objekata sigurnosti plovidbe na plovni putevima koji donosi federalni ministar.

Član 13.

Sredstva od naknada za korištenje objekata sigurnosti plovidbe na plovni putevima upotrebljavaju se za finansiranje održavanja i obilježavanja plovni puteva.

Član 14.

Finansiranje održavanja i obilježavanja, odnosno postavljanja objekata sigurnosti plovidbe i njihovo pravilno funkcioniranje na plovni putevima osigurava se iz:

- dijela sredstava od naknada za korištenje objekata sigurnosti plovidbe koja se raspoređuju za održavanje plovni puteva,
- sredstava koja su osigurana za tu namjenu u budžetu Federacije BiH, odnosno kantona,
- udruženih sredstava privrednih društava i korisnika usluga,
- drugih kreditnih i bespovratnih sredstava.

III. SIGURNOST PLOVIDBE

Član 15.

Sigurnost plovidbe, u smislu ovog Zakona, predstavlja osnovne uvjete koji se moraju ispuniti na plovnim putevima, u lukama, pristaništima, na brodovima, plutajućim objektima, čamcima i drugim plovnim objektima, posada na brodovima i plovnim objektima, kao i nadzor nad provođenjem odredaba sigurnosti plovidbe.

U unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi (u daljnjem tekstu: plovidba) moraju se primjenjivati propisana pravila plovidbe i propisani signali, uređaji i oznake, koji zadovoljavaju uvjete za sigurno odvijanje plovidbe i uvjete za njihovo sigurno funkcioniranje, na način i pod uvjetima (za sigurno odvijanje plovidbe) koji obezbjeđuju bezbjedno odvijanje plovidbe.

U unutrašnjoj plovidbi primjenjuju se propisi o plovidbi na unutrašnjim plovnim putevima a u pomorskoj plovidbi propisi o izbjegavanju sudara na moru, koji su u skladu sa međunarodnim konvencijama, međunarodnim ugovorima i na državnom nivou.

Član 16.

Na unutrašnjim i pomorskim plovnim putevima mogu se, izuzetno, postavljati pontonski mostovi za premošćavanje akvatorija voda sa jedne obale na drugu obalu.

Način postavljanja pontonskih mostova, te uvjeti plovidbe kroz otvore tih mostova propisuju se posebnim aktom kojim se određuju uvjeti za sigurnu plovidbu na plovnim putevima sa pontonskim mostom koji donosi federalni ministar.

Član 17.

Na plovnim putevima mogu ploviti i splavovi.

Pod splavom, u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se skupina obrađenog ili neobrađenog drveta, gumoplastike ili drugog sličnog materijala međusobno povezana u jednu cjelinu koja se koristi za:

- prijevoz drveta,
- turizam, ukoliko se plovidba splavom odvija u okviru organizirane turističke djelatnosti.

Za plovidbu splava nadležna kapetanija izdaje odobrenje kojim određuje:

- sastav splava,
- relaciju plovidbe,
- uvjete za sigurnost plovidbe i
- period u kom se plovidba može odvijati.

Odobrenje iz prethodnog stava izdaje se na zahtjev korisnika prije otpočinjanja

plovidbe splavom, a po prethodno obavljenom obaveznom uviđaju na licu mjesta. Nadležna kapetanija izdaje propisanu licencu korisnicima splava koji posjeduju određene vrste splavova (Drina 1 i Tara 1).

Član 18.

Na plovnim putevima mogu se održavati sportske priredbe - takmičenja sa čamcima, rafting čamcima i dr. plovilima u organizaciji sportskih udruženja, turističkih društava i dr. uz prethodno pribavljeno odobrenje nadležne kapetanije, odnosno nadležne policijske uprave.

U odobrenju iz prethodnog stava odredit će se nautičko-tehničke mjere sigurnosti plovidbe za vrijeme održavanja sportskih priredbi - takmičenja.

Član 19.

Oštećena, nasukana ili potopljena plovila koja ometaju plovidbu, ili ugrožavaju sigurnost plovidbe, ili predstavljaju opasnost od onečišćenja moraju se po nalogu nadležne kapetanije ukloniti sa plovnog puta.

Predmeti ili stvari koje mogu ometati, ili ugroziti sigurnost plovidbe ne smiju se ispuštati na plovni put.

Na zahtjev nadležne kapetanije federalni ministar može narediti privrednom društvu i drugim pravnim, odnosno fizičkim licima koji su vlasnici, odnosno korisnici oštećenih, nasukanih, ili potopljenih plovnih objekata koji smetaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe da ih uklone sa plovnih puteva.

Član 20.

Na zahtjev broдача, odnosno korisnika broda ili plovila federalni ministar izdaje odobrenje za uplovljavanje stranog broda, odnosno plovila u plovne vode Federacije BiH.

Član 21.

Izuzetno, Federalno ministarstvo može odrediti da brodove nasukane u obalnom moru koje teritorijalno pripada Federaciji BiH, mogu spasavati strana pravna i fizička lica.

IV. BRODOVI, ČAMCI I PLUTAJUĆI OBJEKTI

1. Brodovi

Utvrdjivanje osposobljenosti za plovidbu

Član 22.

Brod je osposobljen za plovidbu u određenim granicama plovidbe i za određenu namjenu ako:

1. udovoljava odgovarajućim propisanim Tehničkim pravilima registra brodova (u daljnjem tekstu: Tehnička pravila RB) u pogledu:
  - a) smještaja osoba na brodu i zaštite ljudskog života na moru, odnosno unutrašnjim vodama;
  - b) zaštite na radu članova posade i drugih osoba zaposlenih na brodu;
  - c) zaštite broda;
  - d) zaštite tereta na brodu;
  - e) zaštite okoline (plovni puteva, plovni i drugih objekata, mora, voda, obale i dr.) od zagađivanja opasnim i štetnim materijama (ulje, otpaci tekućih goriva i njihova mješavina, otpadne vode i druge otpadne materije, radio-aktivni i drugi slični otpaci) od broda;
2. ima propisan broj stručno osposobljenih članova posade;
3. smještaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu je sa propisanim uvjetima za prijevoz putnika;
4. je teret na brodu ukrcan, složen, raspoređen i pravilno osiguran u skladu sa odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji broda i propisima kojima se uređuju uvjeti za prijevoz tereta.

Član 23.

Osposobljenost broda za plovidbu u skladu sa odredbama člana 22. ovog Zakona utvrđuje se vršenjem tehničkog nadzora i pregleda i na osnovu periodičnih pregleda i izdavanja izvoda iz brodskih isprava i knjiga.

Tehnički nadzor (utvrđivanje sposobnosti, baždarenje i nadzor nad gradnjom) i izdavanje brodskih isprava i izvoda iz knjiga za brodove iz Federacije BiH vrši, obavlja i izdaje pravno stručno i registrirano pravno lice registar brodova (u daljnjem tekstu: RB), u skladu sa Tehničkim pravilima utvrđenim na osnovu međunarodnih ugovora i konvencija, koje je ovlastilo Federalno ministarstvo na zahtjev nadležnih kapetanija, brodara i pomoraca iz Federacije BiH.

Osposobljenost broda za plovidbu prema odredbama člana 22. tač. ovog Zakona, provjerava se inspekcijskim nadzorom, redovnim pregledom isprava, a u slučajevima predviđenim propisima, ako je to potrebno, pregledom broda ili njegovih pojedinih dijelova.

Član 24.

Tehnički nadzor broda obuhvata:

1. odobravanje tehničke dokumentacije na osnovu koje se brod gradi, ili prepravljarekonstruiše i tehničke dokumentacije na osnovu koje se izrađuju materijali, strojevi, uređaji i oprema koji su namijenjeni za gradnju, prepravku i popravku broda;
2. nadzor nad gradnjom i prepravkom broda koja se vrši u toku njegove gradnje ili izvođenja radova na njegovoj prepravci i nadzor nad izradom materijala, strojeva, uređaja i opreme iz tačke 1. ovog člana, koji se vrši u toku njihove izrade, što se potvrđuje uvjerenjem, kao i nadzor nad izradom, ugradnjom i smještajem strojeva, uređaja i opreme u brod;
3. pregled postojećih brodova, uključujući i nadzor nad izvođenjem prepravki i obnavljanja ovih dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti.

Član 25.

Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redovni, kontrolni i vanredni.
Za preglede brodova iz prethodnog stava ovog Zakona plaća se propisana naknada.

Član 26.

Osnovni pregled broda je obavezan pregled, kojem podliježu postojeći brodovi prije početka korištenja broda prilikom:

1. upisa broda u upisnik brodova Federacije BiH,
2. izmjena namjene granica plovidbe ili drugih svojstava broda na koje se odnose Tehnička pravila RB.

Član 27.

Redovnim pregledom utvrđuje se da li stanje brodova odgovara odredbama Tehničkih pravila RB, a kontrolnim pregledom provjerava se pravilno održavanje broda.

Član 28.

Vanredni pregled vrši se:

1. poslije pretrpljene havarije ili utvrđenog nedostatka na brodu, ako po nalazu nadležne inspekcije, pretrpreljena havarija ili utvrđeni nedostatak broda utiče na osposobljenost broda za plovidbu;
2. kod većih popravki ili obnove broda van zahtjeva koji proizlaze iz osnovnog, redovnog ili kontrolnog pregleda broda;

3. kad je brod bio u raspremi duže od jedne godine;
4. prilikom privremene promjene namjene ili proširenja granice plovidbe broda;
5. prilikom odlaganja redovnog i kontrolnog pregleda za rok duži od jednog mjeseca.

Član 29.

Pregled broda radi utvrđivanja njegove osposobljenosti za vršenje probne vožnje obavlja se prije polaska broda na probnu plovidbu-vožnju.

Pregled broda za vršenje probne vožnje je sastavni dio nadzora nad gradnjom, ili prepravkom broda i osnovnog pregleda broda. Obim ovog pregleda treba da bude takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod udovoljava posebnim uvjetima propisanim za vršenje probne vožnje.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primjenjuju se i na brod koji se gradi za stranog naručioca, a obnavlja se ili prepravlja u domaćem brodogradilištu.

Član 30.

Poslije izvršenog nadzora nad gradnjom, odnosno prepravkom broda ili poslije izvršenog bilo kog pregleda broda ne smiju se, bez prethodnog obavještenja RB i ponovnog pregleda broda, vršiti bilo kakve promjene ili prepravke strukture trupa broda, njegovih strojeva, uređaja i opreme.

Član 31.

Obim i način vršenja tehničkog nadzora nad brodovima, kao i rokovi vršenja redovnih i kontrolnih pregleda, određuje se Tehničkim pravilima RB.

Član 32.

Registar brodova može da oglasi brod osposobljenim za plovidbu u određenim užim granicama ako se pregledom utvrdi da brod nije osposobljen za plovidbu u granicama u kojima je do tada ovlašten da plovi, ali je osposobljen za plovidbu u tim užim granicama plovidbe.

Registar brodova može da oglasi brod osposobljenim, izuzetno, ako preduzme jedno ili više određenih putovanja koja prelaze granice plovidbe u kojima je on ovlašten da plovi, ako se na osnovu izvršenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za preduzimanje tih putovanja.

Plovidba u užim ili širim granicama prema odredbama st. 1. i 2. ovog člana, može se uvjetovati ukrcavanjem manjeg broja putnika ili manje količine tereta, kao i drugim uvjetima kojima se obezbjeđuje bezbjedna plovidba broda.

Član 33.

Registar brodova može brod koji nije putnički oglasiti osposobljenim da u granicama obalnog mora, odnosno u granicama unutrašnjih plovnih puteva prevozi putnike na jedno ili više putovanja, ili za određeno vrijeme, ako je njegova osposobljenost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovog Zakona i ako se pregledom utvrdi da brod ispunjava uvjete za vršenje takvog prijevoza putnika.

Član 34.

Registar brodova može pomorski brod na koji se ne primjenjuju odredbe međunarodne konvencije o zaštiti ljudskog života na moru i međunarodne konvencije o teretnim linijama, a koji predstavlja novi tip broda, osloboditi od ispunjenja pojedinih zahtjeva tehničkih pravila, odnosno odobriti mu vršenje određenih putovanja u cilju probe iako ne udovoljava pojedinim zahtjevima tehničkih pravila, ako na osnovu pregleda utvrdi da je brod pri vršenju proba osposobljen za plovidbu.

Član 35.

Brod može prevoziti samo određeni broj putnika čiji se broj i smještaj na brodu određuje na osnovu propisanih uvjeta, plovni svojstva broda, raspoložive površine za smještaj putnika, uređaja i opreme namenjenih putnicima i higijenskih uvjeta. Dozvoljen broj putnika i njihov smještaj na brodu utvrđuje se Tehničkim pravilima RB.

Član 36.

Teret na brodu mora biti raspoređen tako da osigurava plovna svojstva broda i ne prouzrokuje prekomjerna naprezanja konstrukcijskih dijelova broda u različitim uvjetima korištenja.

Teret na brodu mora biti ukrcan u granicama dozvoljenog opterećenja broda i u skladu sa Tehničkim pravilima RB, složen, raspoređen i osiguran tako da u svim uvjetima koji se mogu pojaviti u plovidbi ne može doći do pomjeranja tereta koje bi moglo ugroziti sigurnost broda, ljudskih života, tereta i okoline.

Najveće dozvoljeno opterećenje broda i raspored tereta određuje se Tehničkim pravilima RB.

Član 37.

Odredbe ovog Zakona o utvrđivanju osposobljenosti broda za plovidbu, koje se odnose na brodove unutrašnje plovidbe, primjenjuju se i na skele kad one po svojim

dimenzijama odgovaraju dimenzijama broda unutrašnje plovidbe i kad se bave privrednom djelatnosti.

2. Baždarenje broda

Član 38.

Prema odredbama ovog Zakona baždarenju broda podliježe:

- svaki brod koji se upisuje u Upisnik brodova Federacije BiH;
- strani brod koji je baždaren prema Tehničkim pravilima, koja se bitno ne razlikuju od odredbi Tehničkih pravila RB;

Cijena usluga baždarenja utvrđuje se prema tonaži broda.

Član 39.

Baždarenjem broda utvrđuje se najveća dozvoljena istisnina i istisnina sa određene vodene linije, a baždarenjem teretnog broda i nosivost broda zavisno od uronjenja (gaza) broda.

Baždarenje broda i čamca vrši se prema Tehničkim pravilima RB, o načinu mjerenja i izračunavanja registarske tonaže, odnosno istisnine kod baždarenja broda i čamca, koji obavlja RB.

3. Brodske isprave i knjige

Član 40.

Brodske isprave koje brod mora imati dokazuju identitet, osposobljenost za plovidbu i ostala svojstva broda.

U brodske knjige koje brod mora voditi unose se podaci o važnijim događajima na brodu i obavljenim radnjama na brodu.

Brodske isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju biti sastavljene na jezicima i pismima naroda Bosne i Hercegovine, te prema međunarodnim konvencijama na engleskom jeziku za pomorsku i francuskom jeziku za unutrašnju plovidbu.

Brodske isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju se nalaziti na brodu i uredno voditi i uvijek biti dostupne za provjeru.

Brodske isprave i knjige brodova unutrašnje plovidbe bez posade ne moraju se nalaziti na brodu već se moraju čuvati kod vlasnika broda.

Brodske isprave i knjige moraju se pokazati na zahtjev nadležne kapetanije kao i ostalih organa ovlaštenih prema drugim propisima Federacije BiH.

Brodske isprave i knjige stranih brodova priznaju se, po pravilu, pod uvjetom uzajamnosti, a posebnim aktom se uređuje sadržina, obrasci i način vođenja brodskih

isprava i knjiga brodova unutrašnje i pomorske plovidbe koji donosi federalni ministar.

Član 41.

Pomorskom brodu koji je osposobljen za plovidbu izdaje se odgovarajuća propisana svjedodžba.

Član 42.

Brod unutrašnje plovidbe mora imati brodsko svjedočanstvo.

Brodsko svjedočanstvo sadrži sve podatke iz knjige upisnika brodova u koju je brod upisan.

Brodskim svjedočanstvom dokazuje se: pripadnost broda unutrašnje plovidbe, vrsta i namjena broda, njegova osposobljenost za plovidbu, plovna mreža na kojoj je ovlašten da plovi, broj putnika i masa (težina) tereta koju brod smije da prevozi.

Brodsko svjedočanstvo izdaje nadležna kapetanija.

Brodsko svjedočanstvo izdaje se na osnovu uvjerenja o osposobljenosti broda za plovidbu, koje izdaje RB.

Brodsko svjedočanstvo na brodu bez posade može se zamijeniti natpisom na brodskom trupu, ili stalno pričvršćenom pločom ili tablom na trupu koja mora sadržavati osnovne podatke iz broskog svjedočanstva.

Kada se brodu promijeni: ime, luka, odnosno luka upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili područje plovidbe mora mu se zamijeniti i brodsko svjedočanstvo.

Zamjenu broskog svjedočanstva vrši nadležna kapetanija koja je brod upisala u upisnik.

Član 43.

Brod unutrašnje plovidbe mora imati svjedodžbu o baždarenju.

Svjedodžbom o baždarenju dokazuje se istisnina za svaki centimetar gaza, a kod brodova unutrašnje plovidbe istisnina pri najvećem dozvoljenom gazu i gazu praznog broda, kao i slobodni bok broda.

Član 44.

Svjedodžba o baždarenju gubi važnost kada se zbog prepravki izvršenih na brodu unutrašnje plovidbe mijenja njegova istisnina.

Važenje svjedodžbe o baždarenju za teretne brodove traje 10 godina a za ostale brodove 15 godina od dana izdavanja. Važenje svjedodžbe o baždarenju produžava se

za 10, odnosno 15 godina ako se utvrdi da podaci o istisnini ili nosivosti odgovaraju stanju na brodu.

Član 45.

Na brodu koji ima ukrcanu posadu mora se voditi knjiga popisa posade.

Popis posade sadrži podatke o osobama ukrcanim na brod kao članovima posade, o njihovoj stručnoj osposobljenosti i poslovima koje obavljaju.

Pored podataka iz stava 2. ovog člana naznačuju se i podaci o luci dolaska i odlaska broda iz luke te o ukrcanim članovima obitelji člana posade ukrcanog na brod.

Popis posade izdaje nadležna kapetanija.

Član 46.

Na brodu se mora voditi:

1. brodski dnevnik, ako ima vlastiti pogonski uređaj snage veće od 50 kw,
2. zdravstveni dnevnik, ako ima posadu i istisninu veću od 100 tona,
3. radiodnevnik, ako koristi stalnu ili pokretnu radiostanicu.

4. Posada broda

Član 47.

Posadu broda čine osobe ukrcane za obavljanje poslova na brodu koje posjeduju brodarsku, odnosno pomorsku knjižicu i upisane su u popis posade.

Za obavljanje poslova na brodu neophodan je odgovarajući broj članova posade broda sa propisanim stručnom spremom.

Član posade broda može biti osoba koja je stekla odgovarajuće zvanje i koja za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuće ovlaštenje, što se propisuje posebnim pravilnikom o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu koji moraju imati brodovi unutrašnje i pomorske plovidbe, a koji donosi federalni ministar.

Član 48.

Zvanja članova posade broda stiču se položenim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje, pred nadležnom ispitnom komisijom koju obrazuje federalni ministar, a koji donosi poseban pravilnik o sticanju zvanja i ovlaštenja članova posade broda i program o načinu polaganja stručnog ispita te ovlastima za obavljanje poslova i dužnosti na brodu u skladu sa međunarodnim konvencijama i ugovorima koje je potpisala BiH u ovoj oblasti.

Član 49.

Ovlaštenje za obavljanje poslova na brodu može se dati samo osobi koja je tjelesno i duševno sposobna da obavlja posao na brodu, što se utvrđuje ljekarskim pregledom i kontrolira periodičnim pregledima.

Provedbene propise o zdravstvenom nadzoru nad članovima posada broda unutrašnje i pomorske plovidbe donosi federalni ministar zdravstva, uz mišljenje federalnog ministara prometa i komunikacija.

5. Čamci

Član 50.

Čamci, odnosno brodice (u daljnjem tekstu: čamci) podliježu osnovnom, redovnom i vanrednom pregledu za utvrđivanje osposobljenosti za plovidbu.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, utvrđivanju osposobljenosti za plovidbu ne podliježu:

1. čamci koji pripadaju brodu,
2. sportski veslački čamci,
3. kajak, kanu i drugi objekti.

Čamci iz prethodnog stava navedeni pod tač. 2. i 3. moraju imati registraciju sportskog udruženja.

Čamci specijalne konstrukcije i porivnog uređaja koji im omogućuje da kližu po vodi (gliser i sl.) i koji imaju atest RB, podliježu utvrđivanju osposobljenosti za plovidbu, bez obzira na njihove dimenzije.

Čamci iz st. 1. i 4. ovog člana mogu se koristiti samo ako im je utvrđena osposobljenost za plovidbu.

Rafting čamci mogu ploviti na divljim vodama, ako su dobili propisanu licencu od nadležne kapetanije i ako posjeduju registraciju korisnika, odnosno vlasnika rafting čamca.

Član 51.

Osnovni pregled čamca vrši se kod novogradnje, kupovine u inozemstvu i onda kada se vrši obnova, prepravka ili popravka kojom se mijenja konstrukcija ili svojstvo pogonskih uređaja.

Redovni pregled čamca vrši se svake pete godine.

Izuzetno od odredbe prethodnog stava, redovni pregled čamca za javni prijevoz vrši se:

- svake godine, ako se čamcem obavlja javni prijevoz putnika ili skijanje,
- svake dvije godine, ako se čamcem vrši javni prijevoz stvari.

Vanredni pregled čamca vrši se:

- ako je bio van upotrebe duže od godinu dana,
  - ako je pretrpio havariju i opravkom kojom se mijenja konstrukcija.
- O izvršenim pregledima (osnovni, redovni, vanredni) sačinjava se propisan zapisnik na osnovu kojeg se izdaje uvjerenje o osposobljenosti za plovidbu.
- Za izvršeni osnovni, redovni i vanredni pregled plaća se naknada koja se propisuje posebnim pravilnikom o visini naknade za utvrđivanje osposobljenosti čamca za plovidbu koji donosi federalni ministar.

Član 52.

Utvrdjivanje osposobljenosti čamca za plovidbu vrši nadležna kapetanija, a što se uređuje posebnim pravilnikom o načinu vršenja pregleda, obrazac i način vođenja zapisnika o pregledu, obrazac i način izdavanja uvjerenja o osposobljenosti čamca za plovidbu i rok važenja uvjerenja, kojeg donosi federalni ministar.

Član 53.

Čamci iz člana 50. stav 1. ovog Zakona moraju biti baždareni.

Baždarenje čamaca za plovidbu vrši kapetanija Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, na osnovu Tehničkih pravila RB o načinu mjerenja i izračunavanja registarske tonaže, odnosno istisnine kod baždarenja brodova i čamaca.

Za vršenje baždarenja plaća se naknada čija se visina utvrđuje posebnim aktom kojim se ujedno propisuje obrazac i način izdavanja svjedodžbe o izvršenom baždarenju koji donosi federalni ministar.

Član 54.

Čamac za koji je izdato uvjerenje o osposobljenosti za plovidbu i svjedodžba o baždarenju upisuje se u registar.

Korisniku, odnosno vlasniku čamca upisanom u registar izdaje se plovidbena dozvola. Plovidbena dozvola izdaje se sa važnošću od godinu dana i produžava se u roku važenja uvjerenja o osposobljenosti za plovidbu.

Čamac se briše iz registra ako se u roku od 30 dana po isteku važnosti plovidbene dozvole ne produži njena važnost.

Prilikom izdavanja i produžavanja plovidbene dozvole plaća se naknada za korištenje objekata sigurnosti plovidbe na plovnom putu iz člana 12. ovog Zakona.

Član 55.

Upis u registar i izdavanje plovidbene dozvole za čamce vrši nadležna kapetanija na čijim se vodama smješta - sidri čamac.

Prilikom upisa u registar čamcu se određuju registarske oznake koje trebaju biti ispisane u skladu sa pravilnikom kojim se bliže uređuje postupak upisa u registar, izdavanje i produžavanje plovidbene dozvole, obrazac registra i plovidbene dozvole, kao i visina naknade za izdavanje plovidbene dozvole, registarske oznake i druga pitanja kojima se uređuju ovlasti nadležne kapetanije. Pravilnik iz prethodnog stava donosi federalni ministar.

Član 56.

Odredbe čl. od 50. do 55. ovog Zakona, u pogledu utvrđivanja osposobljenosti za plovidbu i upisa u registar, primjenjuju se i na skele.

Član 57.

Čamcem, rafting čamcem, splavom, plutajućim objektom i skelom, koji podliježu utvrđivanju osposobljenosti za plovidbu, može upravljati osoba sa navršenih 18. godina i položenim ispitom za upravljača čamcem na unutrašnjim i pomorskim plovnim putevima, ukoliko za pojedine vrste čamaca, skela i plutajućih objekata nije drugačije propisano.

Za polaganje ispita za upravljača čamcem plaća se naknada.

Izuzetno, sposobnost za upravljača čamcem priznaje se osobama koje:

- imaju stečeno zvanje u brodarstvu unutrašnje plovidbe, odnosno pomorske plovidbe,
- u sportskom jedriličarskom društvu su položile ispit za jedriličara-mornara, jedriličara-kormilara i jedriličara-kapetana.

Posebnim pravilnikom propisuje se program, način polaganja ispita i način izdavanja uvjerenja za upravljača čamcem, rafting čamcem, splavom, plutajućim objektom i skelom, a donosi ga federalni ministar.

Član 58.

Nadležne kapetanije mogu odrediti da pored čamca iz člana 50. ovog Zakona upisivanju u registar podliježu i drugi čamci, te odrediti način i postupak za upis u registar.

6. Plutajući objekti

Član 59.

Plutajući objekti mogu se postavljati na unutrašnjim i pomorskim vodama i plovnim putevima (hoteli, restorani, hangari, pristani, radionice, skladišta, spremišta, vodenice, kupališta, stambene lađe, pontoni, ribogojilišta, platforme i dr.).

Plutajući objekti mogu se postavljati na unutarnjim i pomorskim vodama ako se utvrdi njihova osposobljenost za plutanje i ako su registrirani kod nadležnog općinskog organa uprave.

Osposobljenost za plutanje - plovidbu, potreban broj stručno osposobljenih osoba, upis u upisnik plutajućih objekata, te određivanje mjesta priveza uz obalu i mjesta sidrenja utvrđuje nadležna kapetanija.

O utvrđivanju osposobljenosti sačinjava se propisani zapisnik i izdaje list očevidnosti za plutajući objekt na osnovu kog se plutajući objekt upisuje u registar, a isto se propisuje posebnim pravilnikom kojeg donosi Federalni ministar.

V. LUKE, PRISTANIŠTA, PRISTANI, SIDRIŠTA I MARINE

1. Luke

Član 60.

Luke mogu biti na plovnim putevima (otvorene) ili izvan plovnih puteva (bazenske). Luke, odnosno pristaništa služe, po pravilu, javnom prometu.

Odlukom Vlade Federacije BiH propisuju se uvjeti za otvaranje luka na federalnom plovnom putu.

Pojedine luke ili njihovi dijelovi, u skladu sa odredbama ovog Zakona, mogu služiti isključivo ili prvenstveno za potrebe određenih državnih, federalnih, kantonalnih organa, odnosno tijela.

Član 61.

Luka koja služi javnom prometu mora imati:

1. obilježen prostor koji joj pripada i terminale za upotrebu;
2. najmanje jedan uređen prilaz na operativnoj obali minimalne dužine 100 m za brodove koji noću mora biti osvijetljen;
3. potrebnu dubinu vode u akvatoriju luke istovjetne sa plovnim putevima;
4. vodomjer za očitavanje vodostaja;
5. odgovarajući broj uređaja (bitava) na operativnoj obali za privez brodova;
6. stalna i privremena sidrišta;
7. sanitarne uređaje na kopnu, opremu i sidrišta, prvu pomoć za spasavanje, kao i uređaje za gašenje požara;
8. razglasnu stanicu;
9. vodu za piće;
10. brod bokser za vršenje manipulacije, isplovljavanja i uplovljavanja u luku, odnosno pristanište;
11. najmanje jednu osobu sa zvanjem mornara, odnosno krmara tegljenice za rad na

plovnim objektima;

12. uređaje i taložnice za prihvatanje ulja i drugih otpadnih materijala.

Uvjeti iz ovog člana moraju biti sadržani u investiciono-tehničkoj dokumentaciji za izgradnju ili rekonstrukciju luke.

Član 62.

Luka koja služi javnom prometu, koju je FBiH proglasila za luku od federalnog značaja-saobraćaja, koristi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice.

Član 63.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku svojim općim aktom (statutom) određuje vrste terminala i uređuje način korištenja pojedinih terminala luke. Općim aktom iz prethodnog stava utvrđuje se:

1. mjesto privezivanja brodova;
2. mjesto za ulazak putnika u brodove i izlazak sa brodova;
3. ivični obalni prostor koji mora biti stalno slobodan;
4. način utovara, istovara i uskladištenja roba;
5. organizacija zaštite brodova od nevremena;
6. podjela pristaništa na terminale prema vrsti prometa (putnički, teretni) i namjeni (zapaljivi materijali, snabdijevanje i pružanje usluga brodskom osoblju, pogranični i carinski postupak, sportska takmičenja i priredbe na vodi, smeće i otpadne materije i dr.);
7. održavanje čistoće, sanitarnih uređaja i osvjetljenja;
8. održavanje vodenih i kopnenih prostora;
9. način održavanja opreme i sredstava;
10. organizacija pomoći i spasavanja;
11. način upotrebe razglasne stanice.

Ivični obalni prostor iz tačke 3. ovog člana određuje se uz saglasnost nadležne kapetanije.

Opći akt iz stava 1. ovog člana mora se dostaviti svim zainteresiranim brodarima, nadležnoj kapetaniji i Federalnom ministarstvu.

Član 64.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku dužno je u ispravnom stanju održavati: operativnu obalu, potrebne dubine u luci, plutače za privez, uređaje za privez (bitve), svjetla i druge oznake, uređaje za sigurnu plovidbu, uređaje za preuzimanje otpadnih voda i drugih materija.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku dužno je na zahtjev nadležne kapetanije premjestiti, ukloniti ili preinaciti postojeće, ili postaviti nove

oznake, naprave ili uređaje za sigurnu plovidbu ili uređaje za preuzimanje otpadnih voda i drugih materija.

Član 65.

Luka mora posjedovati projektnu dokumentaciju kojom se utvrđuje dozvoljeni broj i veličina brodova koji se istovremeno mogu privezati, dozvoljeno opterećenje svake izgrađene obale na kojoj se vrši utovar, odnosno istovar robe, ili koja se na drugi način opterećuje.

Član 66.

Brodovi, ploveća postrojenja, čamci, skele i plutajući objekti koji upotrebljavaju mineralna ulja za pogon moraju imati spremišta ili posude u kojima su dužni čuvati otpadna ulja do dolaska u luku.

Član 67.

U luci je zabranjeno preduzimati radnje koje dovode, ili bi mogle dovesti u opasnost život i zdravlje ljudi, brodove ili druge objekte, nanijeti im štetu, ili kojima se može zatrpati ili zagađivati luka.

Član 68.

Ako se ugrozi sigurnost plovidbe u luci, privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku dužno je odmah preduzeti potrebne mjere, obavijestiti nadležnu kapetaniju i postupiti prema njenim uputstvima.

U slučaju iz prethodnog stava, nadležna kapetanija može narediti brodu da isplovi iz luke ili da se ukloni na drugo mjesto.

Član 69.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku u kojoj se vrši utovar ili istovar opasnih materija dužno je, u smislu propisa o prijevozu opasnih materija, odrediti posebno mjesto na kojem će se vršiti utovar i istovar.

Prilikom određivanja mjesta na kojem će se vršiti utovar i istovar opasnih materija, mora se pribaviti saglasnost nadležnog organa unutrašnjih poslova.

Član 70.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku može odložiti ili zabraniti ulazak broda u luku, ili narediti brodu da prekine manipulisanje opasnim stvarima, ako u potpunosti nisu ispunjene propisane sigurnosne, zaštitne i druge mjere,

ili ako u toku manipulacije nastupi opasnost.

Mjere iz prethodnog stava mogu narediti nadležne kapetanije i drugi zakonom ovlašteni organi.

Član 71.

Čišćenje brodova od opasnih plinova (degazacija) i od glodavaca (deratizacija) u luci može se obavljati samo na mjestima koja su određena općim aktom iz člana 63. stav 1. ovog Zakona.

Član 72.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku dužno je odrediti brodu koji namjerava uploviti u luku mjesto za privez uz operativnu obalu ili na lučkom sidrištu.

Nadležna kapetanija može radi sigurnosti plovidbe narediti da se već privezani i usidreni brod premjesti na drugi vez, odnosno izvez, ili da se pomakne sa dodijeljenog mu mjesta, kao i da se djelimično ili potpuno nakrcani brod ukloni sa operativne obale na određenu udaljenost i tamo se usidri.

Naređenje iz prethodnog stava istovremeno se saopštava i privrednom društvu, odnosno drugom pravnom licu koje koristi luku.

Član 73.

Nadležna kapetanija vrši kontrolu održavanja reda u lukama putem ovlaštenih radnika. Pored kontrole iz stava 1. ovog člana nadležna kapetanija vrši i upravni nadzor nad primjenom propisa koji se odnose na:

1. plovidbu, pristajanje, privezivanje, odvezivanje i sidrenje brodova i čamaca,
2. ukrcavanje i iskrcavanje putnika i tereta,
3. održavanje ivičnog obalnog prostora,
4. održavanje čistoće obala i voda od bilo kakvog zagađivanja.

Član 74.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje koristi luku dužno je starati se o održavanju propisanog reda u luci.

Pod održavanjem reda iz prethodnog stava smatra se pružanje usluga u pogledu:

- pristajanja, sidrenja i izvezivanja, zaštite plovniha objekata od elementarnih nepogoda, čišćenje vodenog prostora (akvatorija) i operativnih obala, ukrcaj i iskrcaj i pretovar roba i putnika;
- snabdijevanje plovila, uskladištenja robe i obavljanje privrednih djelatnosti u luci, odnosno pristaništu;

- prilagođavanja brzine i održavanja pristaništa, odnosno luke.

Zapovjednik broda, odnosno starješina plovnog sredstva, članovi posade i druge osobe koje se nalaze u luci, odnosno pristaništu dužni su se pridržavati propisanog reda, što se uređuje posebnim pravilnikom o načinu održavanja reda u luci, odnosno pristaništu koji donosi federalni ministar.

2. Pristaništa i pristani

Član 75.

Pristanište je mjesto uz obalu plovnog puta izvan luke, određeno za pristajanje brodova na kojem se vrši utovar, istovar, uskladištenje i druge manipulacije robom, kao i ukrcaj i iskrcaj roba.

Pristanište mora imati sredstva za prihvat otpadnih ulja i drugih otpadnih materija.

Član 76.

Pristan je mjesto uz obalu plovnog puta izvan pristaništa, odnosno luke određeno za pristajanje brodova na kojem se vrši ulazak i izlazak osoba - putnika.

Član 77.

Pristanište, odnosno pristan mora ispunjavati osnovne uvjete za sigurnost broda, odnosno osoba i stvari.

Pristanište, odnosno pristan može se koristiti za javni prijevoz, ili kao prijevoz za osobne potrebe.

Član 78.

Općina na zahtjev prijevoznika, zainteresiranog privrednog društva, drugih pravnih lica određuje mjesto uz obalu plovnog puta na kojem će se nalaziti pristanište ili pristan.

Zahtjevu iz prethodnog stava mora se priložiti saglasnost nadležne kapetanije.

Saglasnošću iz prethodnog stava utvrđuje se obim prometa za koji se može koristiti pristanište ili pristan u zavisnosti od uvjeta koje pristanište, odnosno pristan ispunjava.

Član 79.

Korištenje pristaništa i pristana koji služe javnom prijevozu vrši prijevoznik, privredno društvo ili drugo pravno lice koje je dužno da vodi brigu o održavanju pristaništa, odnosno pristana i omogući svakom pravnom licu i prijevozniku da pod jednakim uvjetima koriste pristaništa, odnosno pristane.

3. Sidrišta

Član 80.

Sidrište je određeni dio luke, odnosno plovnog puta namijenjen za manevrisanje i stajanje brodova, čija dubina ne može biti manja od minimalne dubine plovnog puta na kome se nalazi.

Brodovi se mogu sidriti u luci samo na sidrištu na način kojim se ne ugrožava njihova sigurnost i sigurnost plovidbe.

Član 81.

Sidrenje brodova za prijevoz opasnih materija mora se vršiti na sidrištima koja su namijenjena isključivo za sidrenje tih brodova.

Odredbe člana 63. ovog Zakona u pogledu određivanja mjesta za pristajanje brodova u luci, odnosno u pristaništu za prijevoz opasnih materija odnose se i na sidrišta.

4. Prostori za smještaj plovila (marine)

Član 82.

Na plovnim putevima smještaj plovnih objekata vrši se na određenim vodenim prostorima (marine).

Vodeni prostor iz prethodnog stava određuje općina po prethodno pribavljenoj saglasnosti nadležne kapetanije u kojoj su utvrđeni potrebni tehničko-eksploatacioni uvjeti za korištenje tog prostora, a naročito:

- zaštita gabarita plovnih puteva;
- obilježavanje vodenog i kopnenog prostora;
- kopneni prilaz obali plovnog puta i plovilima;
- osvetljenje kopnenog i vodenog prostora;
- osiguranje potrebnih dubina vode u vodenom prostoru i
- vezivanje i osiguranje plovila u prostoru za smještaj plovnih objekata.

Izuzetno od odredaba prethodnog stava, u slučaju da općina ne odredi vodeni prostor za smještaj plovnih objekata (marine), nadležna kapetanija će, ukoliko sigurnosni razlozi to zahtijevaju, rješenjem odrediti vodeni prostor za privremeni smještaj plovnih objekata.

Rješenjem iz prethodnog stava određuju se uvjeti za smještaj plovnih objekata

(uključujući postavljanje oznaka - tabli na obalnom prostoru) i obaveze vlasnika plovnih objekata u odnosu na korištenje vodenog prostora (marine).
Uvjeti iz stava 2. ovog člana moraju se razraditi i u investiciono-tehničkoj dokumentaciji za uređenje prostora za smještaj plovnih objekata.

5. Kupališta

Član 83.

Na plovnim putevima mogu postojati prirodna i uređena kupališta.

1. Prirodno kupalište čini:

- neograđeni vodeni i kopneni prostor van plovnog puta i izgrađenih obala i priobalnih pojasa.

2. Uređeno kupalište čini :

- ograđeni vodeni prostor sa ograđenim vezom na plutačama i bazenima za određene dubine, plovidbenim oznakama, spasiocem na čamcu za spasavanje kupaca;
- kopneni uređeni prostor sa kabinama za presvlačenje, tušem za vodu, mokrim čvorom (sanitarijom), sredstvima za prikupljanje otpadaka, trgovinskim objektima, parking-prostorom i drugo.

Član 84.

Uređeno kupalište na plovnom putu ne smije se graditi na mjestu koje bi zbog svog položaja u odnosu na plovni put moglo dovesti u opasnost ljudske živote ili sigurnost plovidbe.

Član 85.

Za građenje uređenog kupališta na unutrašnjem i pomorskom plovnom putu pribavlja se saglasnost nadležne kapetanije.

Saglasnošću iz prethodnog stava kapetanija određuje način ograđivanja i obilježavanja vodenog i kopnenog akvatorija - prostora uređenog kupališta.

Član 86.

Privredno društvo, drugo pravno lice, pojedinac koji koristi uređeno kupalište dužni su održavati kupalište i preduzimati mjere sigurnosti u kupalištu u odnosu na kupce i plovidbu.

6. Zimovnici i zimska skloništa

Član 87.

Na unutrašnjim plovnim putevima postoje zimovnici i zimska skloništa. Zimovnik može biti u pristaništu kao objekt luke ili izvan luke. Zimsko sklonište može biti u luci, odnosno pristaništu, na riječnom rukavcu ili na drugim prirodno zaštićenim mjestima pored obale plovnog puta. Prostore za zimovnike i zimska skloništa i njihove kapacitete određuje kapetanija na zahtjev zainteresiranog brodarara.

Član 88.

Zimovnik mora imati:

1. vodeni prostor (akvatorij) zaštićen od nailaska leda, velikih voda i vremenskih nepogoda;
2. odgovarajuću dubinu vode kako u sredini, tako i uz obalu, ali ne manju od dubine u plovnom putu;
3. uređene obale sa odgovarajućim prilazima za plovila i stepeništem;
4. osiguran prostor za ulaz plovila, za plovidbu kroz zimovnik i za izvezivanje plovila;
5. dovoljan broj propisanih uređaja za izvezivanje plovila (bitve, alke i sl.);
6. odgovarajuće sanitarne uređaje (pitka voda, prostor za deponovanje otpadaka, sanitarni čvor i dr.);
7. rasvjetu obale gdje se izvezuju plovila i rasvjetu kopnenih prometnica;
8. uređaje i sredstva za gašenje požara i za spasavanje plovila i ljudstva i
9. prilazne puteve i veze sa naseljem.

Zimsko sklonište mora ispunjavati uvjete iz tač. 1., 2. i 5. iz prethodnog stava.

Član 89.

Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje iskorištava zimovnik, odnosno zimsko sklonište dužno je starati se o održavanju propisanog reda.

Zapovjednik zimovnika, starješina plovila, članovi posade i druge osobe koje se nalaze u zimovniku, odnosno zimskom skloništu dužne su se pridržavati propisanog reda, što se uređuje posebnim aktom o načinu održavanja reda i sigurnosti plovila, ljudi, tereta i imovine u zimovniku, odnosno zimskom skloništu koji donosi federalni ministar.

Član 90.

Zimska skloništa koriste, po pravilu, oni brodovi koji se u slučaju elementarnih nepogoda ili drugih smetnji ne mogu skloniti u zimovnike.

Član 91.

Nadležna kapetanija dužna je svake godine a najkasnije u oktobru tekuće godine obavijestiti sva zainteresirana brodarstva i brodare o mjestima gdje se nalaze

zimovnici i zimska skloništa, o njihovom smještajnom kapacitetu i vremenu otpočinjanja korištenja.

VI. JAVNI PRIJEVOZ NA PLOVNIM PUTEVIMA

Član 92.

Javni prijevoz može se obavljati kao prijevoz u linijskoj plovidbi i kao prijevoz u slobodnoj plovidbi.

Član 93.

Javni prijevoz mogu obavljati privredna društva i druga pravna lica (u daljnjem tekstu: prijevoznik) upisana u sudski registar za obavljanje te djelatnosti i koja ispunjavaju propisane uvjete u linijskoj plovidbi.

Javni prijevoz, osim javnog linijskog prijevoza osoba, može obavljati i fizičko lice upisano za obavljanje tog prijevoza (u daljnjem tekstu: prijevoznik) ako ima odobrenje za obavljanje te djelatnosti izdato od nadležnog kantonalnog ministarstva.

Pri obavljanju javnog prijevoza odobrenje iz prethodnog stava mora se nalaziti na plovnom objektu.

Član 94.

Prijevoznici mogu obavljati javni prijevoz samo sopstvenim plovnim objektom nosivosti do 50 tona i snagom pogonskog motora do 70 kw na unutrašnjim plovnim putevima, odnosno plovnim objektima do 150 BRT i snage pogonskog postrojenja-motora do 170 kw na pomorskom plovnom putu, te ako ispunjavaju odredbe kojima se uređuje utvrđivanje osposobljenosti plovnih objekata za plovidbu.

Prijevoznici koji obavljaju javni prijevoz dužni su obavljati prijevoz osoba i stvari koji se zahtijeva, uz odgovarajuću naknadu, osim u slučaju ako je isključen iz plovidbe-prometa, ili se zahtijeva da se prijevoz obavi na plovnom putu na kojem je zabranjena plovidba plovnim objektima, odnosno kojim se ne obavlja plovidba-promet plovnim objektima.

Član 95.

Plovna sredstva kojima se obavlja javni prijevoz moraju imati najmanje dva vijenca od pluta sa užetom, a plovna sredstva kojima se obavlja javni prijevoz na moru i po jedan prsluk za spasavanje za svakog putnika.

Član 96.

Ukrcaj, odnosno iskrcaj putnika vrši se na dijelu obale koji je za to određen i to preko propisanih mostova, odnosno sizova ili stepenica koje osigurava plovno sredstvo, a, izuzetno, i preko čamaca tek kada se plovno sredstvo zaustavi.

Na dijelu obale koja je određena za ukrcaj i iskrcaj putnika privredno društvo koje koristi luku, odnosno pristanište ili pristan dužno je osigurati mjesto za privez plovnog sredstva, te slobodan prostor za pristup putnika.

Privredno društvo koje koristi luku, odnosno pristanište ili pristan dužno je taj dio obale osvijetliti noću za vrijeme ukrcavanja ili iskrcavanja putnika.

Nadležna kapetanija određuje uvjete koji se moraju ispunjavati u slučajevima iz stava 1. ovog člana u pogledu ukrcaja ili iskrcaja putnika putem čamaca.

Član 97.

Prijevoznik koji je prema odredbama prethodnog člana dobio dozvolu za privremeno obustavljanje prijevoza, dužan je o tome obavijestiti korisnike prijevoza na uobičajen način najkasnije onog dana kada nastupi prekid.

Prijevoznik je dužan podnijeti prijavu općinskom organu uprave nadležnom za poslove prometa o nastavku obavljanja javnog prijevoza najkasnije osmog dana od dana prestanka razloga za obustavu obavljanja javnog prijevoza.

Član 98.

Obavljanje javnog prijevoza odjavljuje se kod općinskog organa uprave nadležnog za poslove prometa koji je izdao odobrenje.

Prestanak važenja odobrenja upisuje se u registar.

1. Javni prijevoz u linijskoj plovidbi

Član 99.

Javni prijevoz u linijskoj plovidbi je prijevoz koji se obavlja na određenim relacijama po unaprijed utvrđenom redu plovidbe i za koji se cijena i drugi uvjeti prijevoza unaprijed utvrđuju tarifom.

Red plovidbe i tarifu u linijskoj plovidbi utvrđuje prijevoznik u skladu sa zakonskim propisima.

Red plovidbe i tarifa moraju biti objavljeni na uobičajeni način najkasnije 30 dana prije stupanja na snagu.

Red plovidbe sadrži relacije na kojima se obavlja javni prijevoz, usputne pristane, te oznaku vremena polaska i dolaska od početnog do krajnjeg pristana sa usputnim zadržavanjem, te period važenja reda plovidbe.

Prijevoznik se mora pridržavati utvrđenog i objavljenog reda plovidbe.

Član 100.

Javni prijevoz u linijskoj plovidbi može se obavljati na federalnim, kantonalnim i općinskim linijama.

Linija je relacija obavljanja prijevoza u plovidbenom prometu od početnog do završnog pristana na kojoj se prevoze putnici po registriranom i objavljenom redu plovidbe sa jednim ili više polazaka.

Federalna linija, u smislu ovog Zakona, jeste plovidbena linija koja povezuje naseljena mjesta, odnosno općine - gradove na području dvaju ili više kantona.

Kantonalna linija, u smislu ovog Zakona, jeste plovidbena linija koja povezuje naseljena mjesta na području kantona.

Općinska linija, u smislu ovog Zakona, jeste plovidbena linija koja povezuje naseljena mjesta na području općine, odnosno dviju ili više općina na području istog grada.

Član 101.

Osoba koja se prevozi plovnom objektom na federalnoj, kantonalnoj i općinskoj liniji dužna je imati voznu kartu i pokazati je na zahtjev ovlaštene osobe.

Član 102.

Prijevoznik obavljanje prijevoza u linijskoj plovidbi na liniji za koju ima registriran red vožnje ne može povjeriti, odnosno ustupiti drugom prijevozniku.

Član 103.

U linijskoj plovidbi prijevoznik je dužan primiti na prijevoz svaku osobu ili stvar ili drugo dobro u granicama dozvoljene maksimalne nosivosti plovnog objekta upisane u plovidbene isprave.

U linijskoj plovidbi prijevoznik je dužan osigurati prijevoz ručnog prtljaga istovremeno kad se prevozi i putnik kome prtljag pripada.

Slobodan kapacitet plovnog sredstva može se koristiti za prijevoz stvari koje nisu ručni prtljag u granicama opterećenja plovnog sredstva, ako prtljag ne čini smetnju ukrcanim putnicima i nije smješten u dijelu gdje se nalaze sjedišta putnika.

Član 104.

Prijevoznik je dužan izdati voznu kartu na osnovu koje putnik stiče pravo na prijevoz.

Član 105.

Prijevoznik mora otpočeti obavljanje javnog prijevoza osoba i stvari u linijskoj plovidbi po registriranom redu plovidbe u roku od pet dana od dana njegovog stupanja na snagu i ne može obustaviti obavljanje tog prijevoza u periodu važenja reda plovidbe.

Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, u toku važenja reda plovidbe na određenoj liniji se može privremeno obustaviti javni prijevoz osoba i stvari u slučaju više sile i u vanrednim slučajevima koji, nezavisno od volje prijevoznika, onemogućavaju obavljanje tog prijevoza.

U slučaju obustave prijevoza iz stava 2. ovog člana prijevoznik je dužan odmah po nastanku razloga zbog kojeg se vrši obustava o tome obavijestiti korisnike prijevoza putem sredstava javnog informiranja, kao i pristane koje koriste po plovidbenom redu . Obustavu prijevoza iz stava 2. ovog člana prijevoznik je dužan prijaviti nadležnom organu za poslove prometa - plovidbe i komunikacije koji je red plovidbe registrirao, kao i federalnoj, odnosno kantonalnoj inspekciji plovidbe na unutrašnjim i pomorskim plovnim putevima, uz podnošenje dokaza o objektivnim razlozima za obustavu prijevoza.

O privremenoj obustavi na konkretnoj liniji, na zahtjev prijevoznika, nadležni organ koji je registrirao red plovidbe dužan je donijeti rješenje.

Član 106.

Ako posebnim propisima nije drugačije određeno, plovnim objektom kojim se obavlja prijevoz putnika u linijskoj plovidbi ne mogu se prevoziti:

- djeca do šest godina bez pratioca, osobe oboljele od zaraznih bolesti, pijane osobe, životinje, leševi, lahko zapaljivi predmeti, eksplozivi, kao i drugi predmeti koji zbog svojih osobina mogu biti škodljivi po sigurnost ili zdravlje ljudi, ili mogu prouzrokovati kakvu drugu štetu.

Izuzetno od odredbi prethodnog stava, prijevoz lovackih i rasnih pasa sa zaštitnom korpom, pernatih životinja u korpama, kafezima i sl. može se obavljati u linijskoj plovidbi, ako na plovnom sredstvu postoje odvojeni prostori.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, na skelama kojima se obavlja prijevoz u linijskoj plovidbi mogu se prevoziti i životinje ukoliko su povezane i imaju pratioca koji je dužan starati se da životinje ne ugrožavaju sigurnost putnika.

2. Javni prijevoz u slobodnoj plovidbi

Član 107.

Javni prijevoz osoba i stvari u slobodnoj plovidbi je prijevoz za koji se relacija, cijena prijevoza, visina naknade za pružene usluge kod prijevoza osoba i stvari i drugi uvjeti prijevoza utvrđuje ugovorom između prijevoznika i korisnika prijevoza za svaki pojedini prijevoz.

3. Prijevoz za sopstvene potrebe

Član 108.

Prijevoz za sopstvene potrebe mogu obavljati privredna društva, druga pravna lica za prijevoz svojih zaposlenika, kao i drugih osoba koje obavljaju poslove za imaoce plovnih objekata, ili ako prevoze stvari i druga dobra radi zadovoljenja sopstvenih potreba.

Prijevoz za sopstvene potrebe može obavljati i fizičko lice za potrebe svog domaćinstva ili svoje djelatnosti na unutrašnjim i pomorskim plovnim putevima, samo jednim plovnim objektom registriranim za te potrebe i ako ima položen stručni ispit za upravljanje tim plovilom.

4. Taksiprijevoz

Član 109.

Taksiprijevoz je javni prijevoz osoba u vanlinijskom plovnom prometu za koji se cijena prijevoza za pređene plovne kilometre unaprijed određuje i utvrđuje prema cjenovniku usluga.

Cjenovnik usluga mora biti ovjeren od nadležnog organa i istaknut na vidnom dijelu plovnog objekta.

Prijevoznik, odnosno fizičko lice koje obavlja taksiprijevoz može sa korisnikom prijevoza na kraćim relacijama ugovoriti cijenu prijevoza, s tim da cijena ne može biti veća od one koja bi se utvrdila daljinarom.

Prijevoznik, odnosno fizičko lice koje obavlja taksiprijevoz dužno je na zahtjev osobe koja se prevozi izdati voznu kartu koja sadrži registarsku oznaku plovnog objekta, putnu relaciju, naplaćenu, odnosno ugovorenu cijenu, datum prijevoza, potpis i pečat prijevoznika.

5. Rent-a-boat

Član 110.

Privredno društvo, fizičko lice, odnosno drugo pravno lice koje je registrirano za obavljanje ove djelatnosti može voditi rent-a-boat samo ako ima plovila upisana u odgovarajući upisnik brodova i čamaca i može izdati plovilo osobi koja posjeduje propisanu ispravu za upravljanje brodom, odnosno čamcem.

VII. UPIS BRODOVA U UPISNIKE I BRODSKE ISPRAVE I KNJIGE BRODOVA

Član 111.

U upisnik brodova mora se upisati brod koji je u cjelini u vlasništvu fizičkih lica koja su državljani Bosne i Hercegovine, odnosno pravnih lica sa sjedištem u Federaciji BiH.

Upis brodova vrši nadležna kapetanija koja donosi rješenje o upisu i izdaje brodsko svjedočanstvo.

Upis broda u upisnik brodova vrši se na osnovu zahtjeva vlasnika broda, odnosno brodarka, ako ga za to ovlasti vlasnik broda.

Član 112.

U upisnik brodova upisuje se brod koji ispunjava sljedeće uvjete:

1. u cjelini ili dijelom je u vlasništvu stranog fizičkog lica, odnosno državljanina Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u inozemstvu;
2. u cjelini ili dijelom je u vlasništvu strane osobe, ili državljanina Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u inozemstvu, a brodar tog broda je pravno lice sa sjedištem u Federaciji BiH ili je državljanin Bosne i Hercegovine sa prebivalištem u Federaciji BiH, pod uvjetom da se sa zahtjevom brodarka Federacije BiH za upis tog broda u upisnik brodova saglasi njegov vlasnik;
3. u cjelini ili dijelom je u vlasništvu stranih osoba pod uvjetom da Federacija BiH vrši kontrolu u upravnim, ekonomskim i tehničkim pitanjima nad brodom i ako taj upis odobri federalno ministarstvo;
4. jahta (u statusu broda), koja je u cjelini ili dijelom u vlasništvu stranog fizičkog ili pravnog lica ili osobe bez državljanstva, ili državljanina Bosne i Hercegovine koji nema prebivalište u Federaciji BiH, ako jahta pretežno boravi u unutrašnjim i pomorskim vodama Federacije BiH.

Vlasnik broda, odnosno vlasnik jahte koji nema prebivalište u Federaciji BiH, pored navedenih uvjeta, dužan je ovlastiti pravno ili fizičko lice sa prebivalištem u Federaciji BiH da ga za vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim organima Federacije BiH, te osigura rješenje o odobrenju privremenog uvoza broda na osnovu zakupa i jedinstvenu carinsku ispravu za privremeni, odnosno redovni uvoz broda.

Član 113.

U upisnik brodova u gradnji može se na zahtjev vlasnika upisati brod koji se gradi u brodogradilištima Federacije BiH.

Ne može se upisati u upisnik brodova Federacije BiH brod koji je upisan u strani upisnik brodova.

Član 114.

Brod se briše iz upisnika ako:

1. je propao ili se pretpostavlja da je propao;
2. više ne ispunjava uvjete iz člana 112. ovog Zakona;
3. trajno se povuče iz plovidbe;
4. upiše se u drugi upisnik brodova koji se vodi u Federaciji BiH.

Pretpostavlja se da je brod propao ako su od prijema posljednje vijesti o brodu prošla tri mjeseca. U tom slučaju pretpostavlja se da je brod propao onog dana kada su primljene posljednje vijesti o njemu.

Odredbe st. 1. i 2. ovog člana shodno se primjenjuju i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji.

Član 115.

Upisnici brodova su javne knjige.

Svako ima pravo da pregleda i prepisuje glavnu knjigu upisnika, zbirku isprava, imenik vlasnika broda i imenik brodova.

Nadležna kapetanija koja vodi upisnik brodova dužna je, uz naplatu određene naknade, osobi koja to zahtijeva izdati uvjerenje o stanju upisa u upisnik brodova, ili upisnik brodova u gradnji kao prijepis isprava koje su čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisniku upućuju na te isprave.

Uvjerenja i prijepisi isprava iz stava 3. ovog člana jesu javne isprave.

Ko se u pravnom prometu postupajući savjesno pouzda u podatke upisane u upisnik brodova ne snosi pravne posljedice koje iza toga nastanu, ako se kasnije dokaže da su podaci netačni.

Član 116.

Za upis brodova postoje:

1. upisnik brodova unutrašnje i pomorske plovidbe,
2. upisnik javnih brodova unutrašnje i pomorske plovidbe,
3. upisnik brodova u gradnji.

Upisnici brodova i upisnik brodova u gradnji sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.

Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji sastoji se od glavne knjige i zbirke isprava.

Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji sastoji se iz uložaka:

- uložak ima list A., list B. i list C.,
- uložak glavne knjige upisnika javnih brodova unutrašnje i pomorske plovidbe ima

samo list A. i list B.

Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

Član 117.

U list A. uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji upisuju se podaci o identitetu broda, odnosno broda u gradnji i njegove osnovne tehničke karakteristike.

Član 118.

U list B. uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji za brod u vlasništvu privrednih društava ili drugog pravnog lica upisuje se: firma, naziv i sjedište vlasnika broda ili broda u gradnji, ime i prebivalište fizičkog lica, firma, odnosno naziv i sjedište pravnog lica koje je vlasnik broda i ograničenje vlasnika u pogledu raspolaganja brodom, ili brodom u gradnji.

U list B. iz stava 1. ovog člana upisuje se: firma, naziv i sjedište, odnosno ime i prebivalište brodarka, ako je brod u cjelini ili djelimično u vlasništvu stranca, a upis je izvršen na osnovu člana 93. ovog Zakona. U ostalim slučajevima podaci o brodarku mogu se upisati radi evidentiranja postojanja brodarka koji nije vlasnik broda.

U list B. upisnika brodova u gradnji mogu se radi evidentiranja upisati i firma, naziv i sjedište, odnosno osobno ime i prebivalište brodarka i naručioca.

Član 119.

U list C. uložka glavne knjige upisnika brodova za brod u vlasništvu privrednog društva ili drugog pravnog lica upisuje se ugovorno založno pravo, zakup broda i brodarki ugovor na vrijeme za cijeli brod.

U list C. uložka glavne knjige upisnika brodova za brod koji je u vlasništvu fizičkog ili pravnog lica upisuju se stvarna prava kojima je brod ili dio broda opterećen, kao i prava stečena na tim pravima, zakup broda, brodarki ugovor na vrijeme za cijeli brod, pravo preče kupnje, kao i druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broda, zabrane opterećivanja i otuđivanja, kao i sve zabilješke za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

U list C. uložka knjige upisnika brodova u gradnji upisuju se, za brod u gradnji, podaci iz st. 1. i 2. ovog člana, što se propisuje posebnim pravilnikom o upisu brodova u određene upisnike, o podacima koji se unose u list A. glavne knjige upisnika brodova, o zbirkama isprava, o pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike brodova, o obrascima tih isprava i knjiga kojeg donosi federalni ministar.

Član 120.

Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno, na postupak za upis i brisanje brodova na odgovarajući način primjenjivat će se odredbe zakona Bosne i Hercegovine i međunarodnih konvencija.

VIII. KAPETANIJE

Član 121.

Kapetanije su organizacione jedinice u sastavu Federalnog ministarstva. Kapetanije se organizuju kao kapetanija unutrašnje plovidbe - prometa i kapetanija pomorske plovidbe - prometa.

Član 122.

Područje rada i sjedište kapetanija, čiji se poslovi zbog posebnog karaktera obavljaju izvan sjedišta Federalnog ministarstva, utvrđuje se aktom koji donosi federalni ministar.

Član 123.

Radom kapetanije rukovodi kapetan kapetanije.

Član 124.

Kapetanija obavlja administrativno-upravne, stručne, tehničke i druge poslove na plovnim putevima koji se odnose na:

- upis i brisanje brodova i druge upravne poslove;
- poslove nadzora plovidbe;
- traganje i spasavanje ljudskih života i imovine na plovnim putevima;
- utvrđivanje sposobnosti čamaca, plutajućih objekata i skela za plovidbu;
- vođenje registara čamaca, plutajućih objekata i skela;
- poslove utvrđivanja stručne osposobljenosti za sticanje brodarskih zvanja i zvanja za upravljanje čamcem;
- izdavanje pomorskih i brodarskih knjižica;
- upravne, tehničke i druge stručne poslove službe sigurnosti plovidbe –prometa koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Na rješenja nadležne kapetanije donesena u prvostepenom postupku shodno se

primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku, a protiv njih se može izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Federalnom ministarstvu.

Član 125.

Zaposlenici na određenim radnim mjestima u kapetanijama dužni su nositi službena odijela za vrijeme vršenja službe, što se posebno regulira pravilnikom kojim se određuju radna mjesta na kojima se obavezno nosi službeno odijelo, vrsta i oznake kojeg donosi federalni ministar.

IX. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 126.

Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog Zakona vrše federalni i kantonalni inspektori za sigurnost unutrašnje i pomorske plovidbe. U vršenju inspekcijskog nadzora federalni inspektor rješenjem naređuje upravne mjere uočenih nepravilnosti i nedostataka i određuje rok za izvršenje.

Član 127.

Kantonalni inspektor izriče upravne mjere koje se odnose na kontrolu javnih isprava čamaca, plutajućih objekata i drugih plovila.

Član 128.

Na rješenje federalnog, odnosno kantonalnog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja Federalnom ministarstvu.

Član 129.

Pored ovlaštenja inspektora plovidbe - prometa predviđenih Zakonom o upravi u Federaciji BiH, inspektori plovidbe (nautički, brodstrojariski, hidrograđevinski) vrše nadzor naročito nad:

1. stanjem plovnih puteva, operativne obale, luka, pristaništa, pristana, zimovnika i zimskih skloništa, nad održavanjem potrebnih dubina na plovnim putevima, u lukama, pristaništima, zimovnicima, marinama, sidrištima i kupalištima;
2. primjenom propisa o ispunjavanju uvjeta za osposobljenost plovnih sredstava za plovidbu, njihovih postrojenja, instrumenata, aparata i opreme koji služe za sigurnu plovidbu i zaštitu ljudskih života, nad radom obalnih i brodskih radiostanica u pogledu

poslova službe sigurnosti plovidbe i zaštite ljudskih života i nad ispunjavanjem uvjeta članova posade u pogledu stručne osposobljenosti, zdravstvenog stanja, rada na pojedinim mjestima i obavljanja određenih poslova na plovnom sredstvu;

3. izvršavanjem odredbi ovog Zakona o uvjetima prometa na plovnim putevima, u lukama i pristaništima i nad obavljanjem prijevoza na plovnim putevima.

Član 130.

U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora plovidbe federalni inspektor plovidbe je ovlašten :

1. pregledati:

- objekte koji se grade na plovnom putu i obali;
- da li plovno sredstvo ima propisane važeće isprave i knjige, te da li stanje plovnog sredstva, njegovih postrojenja, uređaja, instrumenata, aparata i opreme odgovara stanju navedenom u ispravama,
- isprave o ukrcavanju, osposobljenosti i zdravstvenom stanju članova posade;

2. privremeno zabraniti:

- korištenje operativne obale ili njenog dijela ako je stanje te obale takvo da neposredno ugrožava sigurnost plovnog objekta, ili sigurnost putnika, odnosno tereta pri ukrcaju, iskrcaju i pretovaru,
- pristajanje plovnom objektu određene veličine uz operativnu obalu dok dubina uz obalu ne bude takva da omogućava sigurno pristajanje,
- plovidbu - promet u luci, pristaništu, pristanu, zimovniku ili zimskom skloništu sve dok se sigurnost plovnih objekata ugrožava zbog neodržavanja operativne obale, lukobrana ili određenih dubina,
- ograničiti plovidbu plovnom objektu, ili ga uputiti na drugo mjesto ukoliko je plovni objekt ugrožen pojavom leda, opasnošću od požara, zagađivanjem vode, maksimalnim ili izuzetno niskim vodostajem i drugo;

3. privremeno isključiti iz plovidbe:

- člana posade iz plovidbe, ako utvrdi da je premoren, bolestan, pod dejstvom alkohola, odnosno opojnih sredstava, ili je u takvom psihičkom stanju da nije sposoban da obavlja poslove na koje je raspoređen,
  - zapovjednika, odnosno osobu koja ga zamjenjuje, odnosno upravljača čamcem i člana posade, ako nema uredno ispunjenu ispravu (brodarsku, odnosno pomorsku knjižicu, odnosno uvjerenje o upravljanju čamcem)
  - brod, čamac i drugi plovni objekt, ako mu je istekao rok važnosti pregleda - sposobnosti za plovidbu, odnosno ako nema jednu od propisanih isprava i knjiga.
- Inspektor iz stava 1. ovog člana izdaje odgovarajuće rješenje, te potvrdu o oduzimanju dokumenata i stvari, koje važi za period dok se nedostaci ne otklone.

Član 131.

O preduzimanju upravnih mjera kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti i preduzimanje drugih upravnih mjera i radnji za koje je federalnim, odnosno kantonalnim zakonom ovlašten kantonalni inspektor donosi se rješenje. Na rješenje iz stava 1. ovog člana ovlaštena osoba kod koje je izvršen inspekcijski pregled ima pravo izjaviti žalbu u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Protiv rješenja Federalnog ministarstva prometa i komunikacija nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 132.

U vršenju inspekcijskog nadzora federalna inspekcija ostvaruje saradnju sa nadležnim kantonalnim inspekcijama u vezi sa pitanjima koja su od zajedničkog interesa za vršenje inspekcijskog nadzora i pruža im stručnu pomoć, a po potrebi i koordinira u akcijama u vršenju inspekcijskog nadzora.

Član 133.

U obavljanju poslova inspekcije prijevoza na unutrašnjim plovnim putevima kantonalni inspektor prometa je ovlašten:

1. provjeriti da li plovno sredstvo ima propisane vazeće isprave i knjige,
2. provjeriti da li stanje plovnog sredstva, njegovih postrojenja, uređaja, instrumenata, aparata i opreme odgovara stanju navedenom u ispravama,
3. provjeriti da li se prijevoz osoba i stvari obavlja bez odobrenja za rad, odnosno protivno propisanim uvjetima u odobrenju.

Član 134.

Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora inspektor plovidbe - prometa koristi iskaznicu. U vršenju poslova inspekcije inspektor plovidbe koristi čamac, odnosno brod. Čamac, odnosno brod iz prethodnog stava mora imati ispisanu oznaku organa inspekcije, rotirajuće plavo svjetlo i natpis "KAPETANIJA".

X. KAZNENE ODREDBE

Član 135.

Novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. prije početka radova na plovnom putu ne pribavi saglasnost Federalnog ministarstva (čl. 7.);
2. pusti u plovidbu, ili drži u plovidbi brod bez ma koje od brodskih isprava i knjiga

propisanih ovim Zakonom (čl. 40.);

3. općim aktom o korištenju pristaništa, odnosno luke ne utvrdi neku od propisanih obaveza, ili opći akt ne dostavi zainteresiranim organima i organizacijama (čl. 63.);

4. ne održava, ili ne omogući korištenje pristaništa i pristana pod jednakim uvjetima (čl. 79.);

5. u slučaju elementarnih nepogoda i smetnji za plovidbu plovilima ne omogući korištenje uređenih zimovnika pod jednakim uvjetima, ili onemogući, a ima raspoloživ kapacitet (čl. 90.);

6. obavlja javni prijevoz prije utvrđivanja reda plovidbe ili tarife, ili ih ne objavi u propisanom roku, ili ne utvrdi red plovidbe, ili se ne pridržava utvrđenog i objavljenog reda plovidbe (čl. 99.).

Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu do 5.000,00 KM, a pojedinac do 2.000,00 KM.

Član 136.

Novčanom kaznom u iznosu do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

1. koristi obalu bez odluke, ili bez zaključenog ugovora o korištenju obale (čl. 6.);

2. izvodi radove na plovnim putevima protivno propisanim nautičko-tehničkim uvjetima (čl. 8.);

3. plovi splavom bez odobrenja (čl. 17.) ;

4. bez prethodno pribavljenog odobrenja nadležne kapetanije, ili suprotno odobrenju organizira sportske priredbe i takmičenja (čl. 18.);

5. čamac ne podvrgne utvrđivanju osposobljenosti za plovidbu (čl. 50.);

6. ne obavi osnovni, redovni ili vanredni pregled čamca u propisanim slučajevima ili rokovima (čl. 51.);

7. ne obavi baždarenje čamca (čl. 53.);

8. ne produži važnost plovidbene dozvole (čl. 54.),

9. čamac ne upiše u registar (čl. 55.);

10. ne ispiše registarske oznake na lijevom i desnom boku prednjeg dijela čamca (čl. 55.);

11. čamcem, splavom ili skelom upravlja osoba koja ne ispunjava uvjete (čl. 57.);

12. na plovnim putevima postavi plutajući objekt, ili ga postavi prije utvrđivanja osposobljenosti za plutanje, ili ga postavi protivno propisanim uvjetima za postavljanje (čl. 59.);

13. pristanište, odnosno luka ne ispunjava neki od propisanih uvjeta, ili ti uvjeti nisu sadržani u investiciono-tehničkoj dokumentaciji (čl. 61.);

14. ne održava pristanište, odnosno luku (čl. 64.);

15. ne posjeduje projektnu dokumentaciju (čl. 65.);

16. brod, čamac, skela ili ploveća naprava nema spremište ili posude, ili ne čuva otpadna ulja do dolaska u pristanište, odnosno luku (čl. 66.);

17. u pristaništu, odnosno luci preduzima zabranjene radnje (čl. 67.);
  18. ne preduzme odgovarajuće mjere, ili ne obavijesti kapetaniju o ugrožavanju sigurnosti plovidbe, ili ne postupi po uputstvima kapetanije (čl. 68.);
  19. brodu koji namjerava uploviti u pristanište, odnosno luku ne odredi mjesto za privez uz operativnu obalu, odnosno mjesto na lučkom sidrištu (čl. 72.);
  20. ne stara se o održavanju propisanog reda u pristaništu, odnosno luci (čl. 74.);
  21. pristanište nema sredstva za prihvrat otpadnih ulja i drugih otpadnih materija (čl. 75.);
  22. pristaništa, odnosno pristan ne ispunjava osnovne uvjete za sigurnost broda i putnika, odnosno robe (čl. 77.);
  23. ne održava pristanište, odnosno pristan, ili onemogućuje korištenje pristaništa, odnosno pristana pod jednakim uvjetima (čl. 79.);
  24. gradi uređeno kupalište na mjestu koje zbog svog položaja može dovesti u opasnost ljudske živote ili sigurnost plovidbe (čl. 84.);
  25. za građenje uređenog kupališta ne pribavi saglasnost kapetanije (čl. 85. st.1.);
  26. ne održava ili ne preduzima sigurnosne mjere u kupalištu (čl. 86.);
  27. zimovnik, odnosno zimsko sklonište ne ispunjava utvrđene uvjete (čl. 88.);
  28. ne stara se o održavanju propisanog reda sigurnosti plovila, ljudi, tereta i imovine u zimovniku, odnosno zimskom skloništu (čl. 89.);
  29. plovno sredstvo nema određeni broj vijenaca od plute sa užetom, a plovno sredstvo kojim se obavlja javni prijevoz na moru i po jedan prsluk za svakog putnika (čl. 95.);
  30. ne osigura mjesto za privez plovnih sredstava, ili slobodan prostor za pristup putnika, ili ako noću ne osvijetli potreban dio obale (čl. 96.);
  31. ne primi na prijevoz osobe i stvar, ili drugo dobro u granicama dozvoljene maksimalne nosivosti plovnog sredstva, ili ne osigura istovremeni prijevoz ručnog prtljaga, ili na prijevoz primi stvari koje čine smetnju ukrcanim putnicima, ili te stvari smjesti u dijelu gdje se nalaze sjedišta putnika (čl. 103.).
- Za prekršaj iz prethodnog stava kaznit će se novčanom kaznom u iznosu do 2.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 137.

Novčanom kaznom u iznosu do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj zapovjednik broda, odnosno starješina plovnog sredstva ili osoba koja ga zamjenjuje ako:

1. na brodu nema bilo koje od brodskih isprava i knjiga (čl. od 40. do 45.);
2. koristi brod koji nema spremište ili posude, ili ne čuva otpadna ulja do dolaska u luku (čl. 66.);
3. u luci preduzima radnje koje dovode, ili bi mogle dovesti u opasnost život ili zdravlje ljudi, brodove ili druge objekte, ili bi im mogle nanijeti štetu, ili ako bi se tim radnjama zatrpavala luka (čl. 67.);
4. ne preduzme mjere, ili ne postupi po naređenju kapetanije (čl. 68.);
5. postupi protivno odluci privrednog društva koje koristi luku, ili protivno naređenju

nadležne kapetanije ili drugih ovlaštenih organa (čl. 72.);
6. obavlja čišćenje broda protivno odredbi čl. 71.;
7. ne pridržava se propisanog reda u luci (čl. 74.);
8. obavlja sidrenje broda na način kojim se ugrožava sigurnost plovidbe (čl. 80.);
9. obavlja sidrenje broda na sidrištima koja nisu namijenjena za sidrenje tih brodova (čl. 81.);
10. ne pridržava se propisanog reda u zimovniku, odnosno zimskom skloništu (čl. 89.).
Uz kaznu za prekršaje iz prethodnog stava zapovjedniku broda, odnosno starješini plovnog sredstva, ili osobi koja ga zamjenjuje može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za rad u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Član 138.

Novčanom kaznom u iznosu do 500,00 KM, koja se naplaćuje na licu mjesta u fiksnom iznosu, kanit će se za prekršaj pravno lice, a odgovorno lice ili drugi pojedinac novčanom kaznom u iznosu do 100,00 KM ako:

1. upravlja čamcem, plutajućim objektom, skelom i splavom bez uvjerenja za upravljanje (čl. 57.);
2. pusti u plovidbu, ili drži u plovidbi čamac, plutajući objekt, skelu ili dr. plovilo bez važećih isprava-plovidbene dozvole (čl. 54.) odnosno lista očevidnosti (čl. 59.);
3. ne produži važnost plovidbene dozvole (čl. 54.);
4. otvori kupalište na plovnom putu i nema saglasnost nadležne kapetanije (čl. 85.);
5. ne održava kupalište i ne preduzima mjere sigurnosti u kupalištu (čl. 86.).

Novčanu kaznu na licu mjesta izriče i naplaćuje inspektor.

Ako učinilac prekršaja ne plati novčanu kaznu na licu mjesta, dužan je to učiniti najkasnije u roku od osam dana od dana kada je učinio prekršaj.

Ako učinilac prekršaja ne plati novčanu kaznu u roku iz prethodnog stava, inspektor će podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv učinioca prekršaja.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 139.

Provedbeni propisi i opći akti iz ovog Zakona, donijet će se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 140.

Federalni ministar u sporazumu sa federalnim ministrom unutrašnjih poslova donijet će bliže propise o postupku u slučaju rođenja i smrti, nalaska napuštenog novorođenog djeteta, prijema izjave posljednje volje i testamenta na čuvanje, kao i o postupku sa imovinom osoba umrlih na brodu, odnosno u plovnom sredstvu.

Član 141.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se prema odredbama ovog Zakona.

Član 142.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena Zakona o unutrašnjoj i pomorskoj plovidbi («Službeni list R BiH», br. 24/92 i 13/94), koji je do sada uređivao ovu materiju.

Član 143.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenim novinama Federacije BiH».

PREDSJEDAVAJUĆI
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Slavko Matić

PREDSJEDAVAJUĆI
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Muhamed Ibrahimović